

Paskirstytos
lėšos kelių,
gatvių ir
šaligatvių
remontui bei
priežiūrai

2 psl.

Ruošiamasi
atnaujinti
sunkiosios
atletikos sporto
salę

2 psl.

Ar reikia optimizuoti kultūros
įstaigas rajono kaimuose?

Aldona BAGDONIENĖ,
buvusi ilgametė Anykščių
kultūros centro Vaitkūnų
skyriaus renginių organiza-
torė:
„...uždarinėti tokių įstaigų
nereikėtų.“

3 psl.

Renkame
populiariausius
Anykščių
medikus

6 psl.

KAPŲ PRIEŽIŪROS IR TVARKYMO PASLAUGOS
ANYKŠČIUOSE IR APLINKINIUOSE RAJONUOSE!

- Vienartinis kapo tvarkymas.
- Kapo tvarkymas po laidotuvių.
- Nuolatinis sezoninis kapo tvarkymas.
- Nuolatinės priežiūros abonementas.
- Proginis kapo tvarkymas.
- Paminklų, kapo plokščių kapitalinis valymas, tvorelių dažymas, tujų, kitų krūmų rovimas, genėjimas.
- Šv. Mišių užsakymas ir kiti sutartiniai darbai.

Mob. +370 624 67 711.
El. p. angelasnamai@gmail.com
DIRBAME IR SAVAITGALIAIS.

šiupinys

Gydytojas. Anykščių pirmi-
nės sveikatos priežiūros centre
darbą paliko šeimos gydytojas
Eimantas Brazaitis. Šio gydyto-
jo pacientai perrašyti šeimos gy-
dytojams Vitalijai Giriūnienei,
Daliai Kazlauskienei, Aurikai
Treščenko-Blauzdienei ir Valdui
Macijauskui.

Kainos. Valstybinė ener-
getikos reguliavimo tarnyba
perskaičiuos UAB „Anykščių
vandenys“ bazines paslaugų
kainas. Naujos vandens kainos
bus perskaičiuotos pagal bendro-
vės rodiklius, kurie tarnybai bus
perduoti iki gegužės 1 dienos.

Kapitalas. Anykščių rajono
taryba nusprendė didinti UAB
„Anykščių vandenys“ įstatinį
kapitalą 179 tūkst. 999 Eur suma.
Piniginis įnašas bus panaudotas
Svėdasų seniūnijos Kunigiškių
I kaimo geriamojo vandens inf-
rastruktūros ir Raguvėlės kaimo
buitinių nuotekų šalinimo inf-
rastruktūros gerinimui.

Pokštas. Šeštadienio (balan-
džio 1 d.) „Anykštos“ laikrašty-
je publikuotas straipsnis „Buvę
vadovai be darbo neliks“ buvo
Balandžio 1-osios pokštas: ko-
kias pareigas eis buvę rajono va-
dovai, redakcijai nėra žinoma.

Laimėtoja. Kovo 23 dieną
Ispanijoje vyko Tarptautinis
nuotolinis konkursas „Creati-
vas“, kuriame dalyvavo instru-
mentalistai. Anykščių meno mo-
kyklos mokinė Amelija Dapkutė
sėkmingai pasirodė konkurse ir
tapo I vietos laimėtoja (mokyt.
Jolita Novikienė).

KOPIJUOJAME. Vieno A
formato lapo kopija UAB „Anykš-
tos redakcijoje“ – 0,30 Eur.

Dėl prasto informavimo gyventojai bijo
krematoriumo kaimynystės

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Gyventojai pasigenda informacijos, kokios statybos vykdomos Anykščių rajono savivaldybės valdomuose aukciono būdu iš-
nuomotuose rekreacinės paskirties sklypuose. Štai, Būgos gatvėje, šalia pėsčiųjų tilto, priešais gyvenamuosius namus, pradėtos
statybos, o šioje vietoje gyvenantys žmonės net nežino, kas bus jų kaimynystėje.

Molėtų, Utenos rajono savivaldybės net visos Lietuvos mastu pristato, kokie pas juos statomi nauji, visuomeninę paskirtį turintys
objektai, tuo metu apie naujas statybas Anykščiuose informacijos keblu rasti net ir žinybiniame savivaldybės tinklapyje.

Būgos gatvėje pradėtos statybos gyventojams sukėlė daug klausimų.

Anykščių rajono savivaldybės
vicemeras Dainius Žiogelis
įsitikinęs, kad ne savivaldybė,
o patys statytojai turi visuome-
nę informuoti, kas statoma iš
savivaldybės išsinuomotuose,
visuomeninę paskirtį turin-
čiuose rekreacinės paskirties
sklypuose.

5 psl.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Kiaulių nuotyčiai Butėnų šalyje

Raimondas GUOBIS

Didelis kiaulis ir mažas žmogus. Vaizdelis prie Butėnų kiaulių
fermos. Nuotr. iš Raimondo GUOBIO albumo.

Greitai laikas bėga. Rodosi, visai neseniai atšventėme Už-
gavėnes, o jau tuoj ir Velykos. Prisikėlimo šventę pakiliai iš-
gyvensim, pamiršim rimtį, susikaupimą, ir privalėsime kaip
niekad maloniai, riebiai, sočiai pavalgyti.

Mįslingai prisiminsime dienas, kuomet sodiečių tvartuose
maloniai kriuksėjo vienišos ar porėlėmis auginamos sodie-
čių kiaulės. Tą beužsibaigiančios gavėnios nuotykiu per-
smelktą metą, kai butėniečių tvartukuose skerdimui „pri-
sirpdavo“ didesnis ar mažesnis paršaitis.

Pasak senolių, bekoną skersdavo prieš Kalėdas, o štai me-
tinį lašininį versdavo prieš pat Prisikėlimo šventę. Mat ne
tik darbų ritmo laikas, bet ir mėnulio pilnėjimas tam būda-
vo palankus...

3 psl.

Ruošiamasi atnaujinti sunkiosios atletikos sporto salę

Anykščių kūno kultūros ir sporto centras su mažąja bendrija „A3 projektas“ vasario mėnesį pasirašė beveik 19 tūkst. Eur sutartį dėl projektavimo paslaugų pirkimo.

Telšių rajone registruota bendrija rengs projektinius pasiūlymus bei techninio darbo projektą dėl sunkiosios atletikos salės, įsikūrusios Aukštaitijos profesinio rengimo centro Anykščių filialo patalpose, paprastojo remonto darbų.

Anykščių kūno kultūros ir sporto centro direktorius Arvydas Krikščiūnas „Anykštai“ sakė, kad šiuo metu sunkiosios atletikos treniruotės ir varžybos vyksta tik dalyje patalpų, kurio mis įstaiga naudojasi pagal panaudą. Bendras jų plotas siekia 453 kv.m.

„Buvusioje aktų salėje mes dabar užimame sceną su trupčiu salės. Toliau ten yra kėdės, mūsų

taip vadinamas sandėlis. Tas ne-naudojamas erdves norime išnaudoti ir įsirengti treniruočių bei varžybų salę. Salė dabar „kiaura“, geriausiu atveju mes joje sugebame palaikyti 14 laipsnių šilumą“, – sakė A. Krikščiūnas.

Projektuotojams parengtoje techninėje specifikacijoje rašoma, kad sunkiosios atletikos salėje bus įrengtos apšildomos pakabinamos lubos, kurios suma-

žins patalpų aukštį. Sumažinus patalpų aukštį, numatoma įrengti aerobikos salę bei sanitarinius mazgus antrame aukšte. Taip pat numatyta įsirengti patalpas sportiniam inventoriui ir technikai laikyti, taip pat – įleidžiamas platformas varžyboms bei treniruotėms, persirengimo kambarį.

Pasidomėjus, kiek lėšų pareikalaus sunkiosios atletikos salės remontas, Anykščių kūno kultūros ir sporto centro direktorius A. Krikščiūnas sakė, kad tam gali neužtekti ir 200 tūkst. Eur.

„Reikia dar šiltinti ir paties pastato išorę, langus keisti“, – būsimum darbus vardijo Anykščių kūno kultūros ir sporto centro direktorius A. Krikščiūnas.

Pasiteiravus, iš kokių šaltinių

bus imamos sunkiosios atletikos salės remontui reikalingos lėšos, A. Krikščiūnas kalbėjo: „Savi-valdybės strateginiuose planuose yra numatyta, kad po kažkiek lėšų bus skiriama sunkiosios atletikos salei atnaujinti. Manau, kad turint projektą, pritarus valdžiai, gal po metų, penkių ar dešimt metų viskas pajudės.“

Sunkiosios atletikos sporto salėje treniruojasi 25 rajono sportininkai. Anykščių kūno kultūros ir sporto centro direktorius A. Krikščiūnas sakė, kad didžiausia sunkiosios atletikos žvaigždė šiuo metu yra įstaigoje trenere dirbanti Gintarė Bražaitė. Tikimasi, kad kitais metais ji gali dalyvauti olimpinėse žaidynėse.

-ANYKŠTA

Kavarske iš balkono antrame aukšte iškrito vaikas

Balandžio 1 dieną, šeštadienį, Kavarske iš balkono antrame namo aukšte iškrito 5-metis vaikas.

Šis nutikęs nelaimingas įvykis – tik nelemtas atsitiktinumas.

Policija pranešė, kad nelaimė įvyko apie 13 val. 30 min. Sodų gatvėje.

Jokio kriminalo nėra – judrus vaikas į balkoną lipo kopėčiomis ir nuo jų nukrito. Tėvai patys berniuką nuosavu automobiliu skubiai nuvežė į Ukmergės ligoninę, iš kurios jis buvo pervežtas į Vilnių greito-

sios automobiliu, Vilniuje atlikti visi tyrimai, kompiuterinė tomografija. Didesnių sužalojimų vaikas nepatyrė.

Policija nelaimės aplinkybes aiškinasi. Surinkta medžiaga dėl piktnaudžiavimo tėvų, globėjo ar rūpintojo arba kitų teisėtų vaiko atstovų teisėmis ar pareigomis.

Tvarkinga vilniečių šeima, auginanti tris vaikus, sodybą Kavarske nusipirko prieš kelerius metus, joje leidžia laisvalaikį.

Kaip „Anykštai“ pasakojo vaiko mama, atsitikus įvykiui, jie nė neprisiminė, kad greitosios ekipažas budi Kavarske, nors tą faktą lyg ir buvo girdėję, bet gal neužfiksavę – niekada iki šiol nebuvo jokio poreikio kreiptis į medikus Kavarsko mieste. Beje, Ukmergės ligoninė, į kurią šeima nuvežė

mažametį, neturėjo tomografo, todėl berniukas buvo išsiųstas į Vilnių.

Aktyvus, judrus berniukas dažnai laipioja į sodybos teritorijoje specialiai sukalta „namelį medyje“, ypač mėgsta judrius žaidimus. Vaikas kopėčiomis buvo lipęs ne kartą.

Balandžio 3 dieną berniukas iš gydymo įstaigos Vilniuje jau išleistas į namus.

-ANYKŠTA

Paskirstytos lėšos kelių, gatvių ir šaligatvių remontui bei priežiūrai

Lietuvos automobilių kelių direkcijos generalinio direktoriaus įsakymu Anykščių rajono savivaldybei 2023 m. skirta 2 mln. 190 tūkst. 900 Eur Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų.

Anykščių rajono taryba kovo mėnesį vykusiame posėdyje nusprendė, kam šios lėšos bus panaudotos.

Anykščių miesto Smėlio gatvės rekonstravimui iš šių lėšų numatyta skirti 375 tūkst. Eur; Elmos gatvės kapitaliniam remontui bus skirta 290 tūkst. Eur. Remontą planuojama atlikti per dvejus metus.

Elmos gatvė prioritetiniame sąrašė įrašyta trečiuoju numeriu, bet, kaip nusprendė rajono Taryba, sąrašė aukščiau įrašytų Bičionių ir Malūno gatvių įgyvendinimas atidėtas dėl Anykštos užtvankos ardymo darbų.

Andrioniškio miestelio Ažuolų gatvės kapitaliniam remontui numatyta skirti 206 tūkst. Eur.

Troškūnų seniūnijos Vaidlonių kaimo Kaštonų gatvės kapitaliniam remontui numatyti 198 tūkst. Eur.

Debeikių miestelio Surviliškio gatvės kapitaliniam remontui bus skirta 137 tūkst. Eur.

Dalis Anykščių rajono kelių ir gatvių bus rekonstruojamos su privataus kapitalo prisidėjimu.

Anykščių miesto Skardžio gatvės rekonstravimui bus skirti 52

tūkst. Eur.

Anykščių miesto Šepetiškių gatvės kapitaliniam remontui numatyti 9 tūkst. Eur. Anykščių miesto Sodų gatvės kapitaliniam remontui bus skirti 8 tūkst. Eur. Anykščių miesto Gėlių gatvės dangos paprastajam remontui numatyti 50 tūkst. Eur.

Anykščių miesto dalies K. Ladigos gatvės šaligatvio paprastajam remontui bus skirta 70 tūkst. Eur.

Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos taip pat bus panaudotos Anykščių rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai žiemos laikotarpiu. Tam skirti 220 tūkst. Eur.

Anykščių rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių išdaužų užtaisymas, Anykščių miesto dalies Vairuotojų g., Ladigos g. ir Kęstučio g. sankryžos ir Anykščių seniūnijos Niūronių kaimo Muziejaus g. dalies a/b dangos taisymui bus skirta 170 tūkst. Eur.

Anykščių rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių su žvyro danga ir grunto kelių priežiūrai numatyti 330 tūkst. 900 Eur.

Rajono Tarybos sprendimu, kelio

ženklų priežiūrai skirti 22 tūkst. Eur, kelių, gatvių, automobilių stovėjimo aikštelių horizontalus ženklavimui – 8 tūkst. Eur., Anykščių rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių inventorizacijai – 20 tūkst. Eur.

Kelių ir gatvių darbų kokybės laboratoriniams tyrimams ir bandymams bus skirta 10 tūkst. Eur, kelių ir gatvių statybos techninei priežiūrai – 15 tūkst. Eur.

Prie Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų taip pat prisidės ir Anykščių rajono savivaldybė bei privatus verslas. Savivaldybės biudžeto lėšos šioms reikmėms sieks 135 tūkst. Eur, privataus kapitalo – 11 tūkst. Eur.

-ANYKŠTA

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

AB „Anykščių melioracija“, įmonės kodas 154110362, Mindaugo g.23, Anykščiai, valdybos iniciatyva ir sprendimu šaukiamas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris įvyks 2023 m. gegužės 05 d. Susirinkimo pradžia 11 val. (registracijos pradžia 10 val. 30 min.).

Darbotvarkė:

1. Bendrovės metinis pranešimas.
2. Auditoriaus išvada apie bendrovės finansinę atskaitomybę ir veiklos ataskaita.
3. Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės rinkinio tvirtinimas.
4. Bendrovės pelno (nuostolio) paskirstymo tvirtinimas.
5. Bendrovės ilgalaikio turto pirkimas, pardavimas ir nuoma.
6. Bendrovės akcijų supirkimas.
7. Audito įmonės rinkimas ir atlyginimo nustatymas.

Susirinkimo apskaitos diena - 2023 m. balandžio 28 d. Dalyvauti ir balsuoti susirinkime gali tie asmenys, kurie bus akcininkais 2023-04-28 dienos pabaigoje.

Su dokumentais, susijusiais su susirinkimo darbotvarka, sprendimų projektais ir kita informacija, susijusia su akcininko teisių įgyvendinimu, akcininkai gali susipažinti bendrovės buveinėje nuo balandžio 28 d.

spektras

Kiaušiniai. Pirmadienį Lietuvos gyvūnų teisių apsaugos organizacija ir viešojo įstaiga „Tušti narvai“ sostinės Vinco Kudirkos aikštėje rengė socialinę akciją, kuria ragino atsakyti narvuose laikomų vištų kiaušinių. Akcijos metu buvo surengtas meninis pasirodymas, kuris, anot organizatorių, atskleidė tikrąją kiaušinių kainą ir narvuose laikomų gyvūnų kasdienybę. Įstaigos „Tušti narvai“ duomenimis, dviem iš dešimties lietuvių, perkant kiaušinius, svarbiausias kriterijus – vištų laikymo sąlygos.

Datos. Seimo nariai parengė naujų iniciatyvų dėl atmintinų dienų. Šį sąrašą norima papildyti Nacionaline emancipacijos ir Bitininkų dienomis. Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen siūlo vasario 17-ąją paskelbti Nacionaline emancipacijos diena. Pirmąjį rugpjūčio šeštadienį paskelbti Bitininkų diena. Įstatymu šiuo metu įtvirtintos 77 atmintinos dienos.

Rinkimai. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (LVAT) pirmadienį tenkino buvusios kandidatės į Visagino merės Dalios Štraupaitės skundą, kuriuo ši prašė panaikinti mero rinkimų antrojo turo rezultatus. LVAT įpareigojo Vyriausiąją rinkimų komisiją (VRK) iš naujo organizuoti rinkimų antrąjį turą. D. Štraupaitė jau po pirmojo turo buvo išbraukta iš rinkimų. Vyriausiajai rinkimų komisijai gavus patikslintą Panevėžio apygardos teismo nuosprendį. Teismas patikslino dėl piktnaudžiavimo tarnyba nuteistos „Laisvės ir teisingumo“ kandidatės nuosprendžio rezoliucinę dalį, kad ji negali būti skiriama mere. Lietuvos apeliacinis teismas pakeitė šį Panevėžio teismo sprendimą, palikdamas galioti anksčiau skirtą bausmę – draudimą dirbti tik skiriamose pareigose. Dėl to VRK grąžino D. Štraupaitę į rinkimus. Rinkimus Visagine laimėjo dabartinis savivaldybės vadovas, „valstiečių“ iškeltas Erlandas Galaguzas.

Pajėgumai. Lietuvos kariuomenė pranešė turinti apie tris ketvirtadalius divizijai reikalingų pajėgumų, o artimiausiu metu planuojama įsigyti ir daugiau karinės technikos, kurios reikės šiam kariniam vienetui suformuoti. Taip pat svarstoma vystyti tankų, žvalgybos, inžinerijos ir divizijos lygmens artilerijos batalionus. Papildoma parama būtų koordinuojama su sąjungininkais: kovine aviacija, oro gynyba ir papildomi artilerijos pajėgumai.

-BNS

Kiaulių nuotyčiai Butėnų šalyje

(Atkelta iš 1 psl.)

Be kiaulas ir pats kaip kiaula...

Tai tokį smagų posakį prieš kelis dešimtmečius paleido Butėnų sodžiaus rytinio pakraščelio gyventoja Juzė Gudonienė.

Poetiškos sielos močiutė tuoj pat paaiškino savo žodžius: jei neturėsi namuose skilandėlio, dešros, kitokios mėselės, negalėsi deramai pavaišinti svečio. Tai ir liksi kaip kiaulė...

Pirkimas ir pirmoji diena...

Didžioji dauguma paršiukus pirkdavo turguje arba pas neto-

limą kaimyną, kuris laikydavo paršavedę kiaulę. Ši atsivedavo bent dešimtį ar daugiau paršiukų. Bent porą savačių palaikyti prie motinėlės gerokai jos papildė paniurkę, pažindę, tikdavo parduoti.

Sovietų laikais vienas paršelis „kaštuodavo“ palyginus labai nedaug – 10-15 rublių. Pirkdavo Utenos, Anykščių turguose.

Pamenu, paršiukai labai jaudindavosi, patekę į naują aplinką - nerdavo į gausiai paskleistus šiaudus, neramiai kriuksėdavo, su didžia energija puldavo prie gardaus ėdalo lovelio.

Daugiau dviejų riestansių

retai kas augindavo, tad pasistumdymų, kartais įkandant ir ausį, prie ėdesio nebūdavo tiek jau daug. Kokia močiutė iš didžios meilės į ekologinį ėdesį įmušdavo bent porą kiaušinių, kad greičiau „pasikeltų“ – sustiprėtų ir imtų sparčiau augti.

Ekologiški pašarai

Maitindavo kiaulaičius sovietų laikais labai teisingai, tad mėsa jau verdama puode tiesiog kvepėdavo, mat kol pasigaminavo lašiniai ir „kūda“ mėselė, kiaułaitis suvirškindavo daugybę maišų bulvių, miltų bei kombinuotų pašarų. Įtarkuodavo ir runkelio, papjaustydavo žolės,

jaunų dobilėlių.

Dažnas šeimininkas į ėdalą suversdavo ir visus nesuvalgytus šeimynos stalo gardėsius. Žinoma, išmanios šeimininkės, jei surasdavo kur netoliese besiganančių arklių, į ėdesį gausiai įmaišydavo arklėkų, o paršas su pasigardžiovimu sudorodavo net nepajausdamas, kad ėda ir „kumelas obuolius“. Šis priedas labai gerindavo paršiuko apetitą ir stiprindavo kojas. Mat būdavo nuo mažens nuo kojų puolusių.

Laikas

Paršaitis auga ne taip jau greitai. Pamatuoti per plotį ties pir-

mosiomis kojomis ir pasitelkus formulę apskaičiuoti peniukšlio svorį. Kiek priaugdavo paršas per parą? Kolūkio fermose bent 500 gramų, o namuose gal jau visus 800 gramų.

Vis besipučianti mėsos saugykla pasiekia bekono svorį - jau aštuoniasdešimt, o po to jau tunka lašininio link. Būdavo, šeimininkas nuolat virvele pamatuodavo peniukšlį per krūtinę ir matydamas papildinimą patenkintas nusišypsodavo.

Gera šeimininkė gebėdavo mažą paršiuką nupenėti veik iki šimto kilogramų bekono per keturis mėnesius.

(Nukelta į 8 psl.)

komentarai

Ar reikia optimizuoti kultūros įstaigas rajono kaimuose?

Anykščių rajono savivaldybės meras Sigutis Obelevičius kovo pabaigoje vykusiame Kultūros tarybos posėdyje sakė, kad kultūros įstaigų tinklą Anykščių rajono kaimuose būtina optimizuoti: esą kaimuose žmonių likę nedaug ir „laikyti du ar tris etatus po pusę“ nėra racionalu, todėl kai kurios kultūros įstaigos galėtų būti uždarytos.

Klausiamo – ar toks kultūros įstaigų optimizavimas yra reikalingas? Galbūt kaimuose yra nereikalingas bibliotekininkas ar kultūros darbuotojas?

Kultūra nukentėtų

Aldona BAGDONIENĖ, buvusi ilgametė Anykščių kultūros centro Vaitkūnų skyriaus renginių organizatorė:

„Mano galva, tai kultūra trumputį būtų naikinama – vis viena, bibliotekos darbas ir kultūros darbuotojo darbas tikrai skiriasi. Jei viską sujungtų, optimizuotų, tai viską reikėtų daryti vienam darbuotojui.

Žinoma, buvo senais laikais, kai buvo klubai, kur kartu buvo biblioteka, kultūros darbuotojas. Bibliotekininkas dirbo praktiškai viską – visą kultūrinį darbą. Man atrodo, kad vis tik

kultūra nukentėtų ir taip daryti reikėtų nebent tada, kai jau tikrai nebėra sąlygų ir reikia uždaryti. Tačiau jei yra galimybė dirbti, uždarinėti tokių įstaigų nereikėtų.“

Reikia atsižvelgti į kiekvieną kaimą

Kęstutis INDRIŪNAS, rajono Kultūros tarybos narys, architektas dizaineris, dailininkas:

„Klausimas neišdiskutuotas, buvo pasakyta tik Kultūros taryboje, nesvarstyta... Reikėtų

giliau padiskutuoti.

Manau, kad reikėtų žiūrėti, koks gyvenvietėje yra žmonių skaičius, kokia paklausa yra tos bibliotekos. Manysčiau, kad viskas labai priklauso nuo to, kaip dirba kultūros įstaiga, kuri yra kaime. Taip pat labai daug priklauso nuo miestelio, kaimo dydžio. Pažiūrėkime – kad ir Troškūnai, kiek jie dirba – ten, ko gero, atvirkščiai, – reikėtų papildomų etatų.

Svarbu, kiek veiklos vyksta – vienam kaime galbūt iš viso niekas nevyksta ir verta viską apjungti, o kituose, kad ir Troškūnuose, kiek veiklą daroma!

Reikėtų žiūrėti konkrečiai į kiekvieną kaimą, miestelį, kalbėtis su bibliotekos, kultūros centro skyriaus žmonėmis ir tik tada spręsti.“

Kiekvienas turėtų dirbti savo darbą

Dijana PETROKAITĖ, Anykščių Kultūros centro direktorė:

„Bent jau mūsų sistemoje tų žmonių ir taip nedaug, tad kai tie žmonės išeis, kaimai užvers duris. Aš nežinau, ar meras turėjo tą omenį, nesame dabar ta tema kalbėję. Kiek jau užsidarė mūsų skyrių, tai užsidarė, kur išeina mūsų žmogus, mes kito jau nebeprimame, arba nėra norinčio įsidarbinti.

Net ir Traupio variantas, apie ką meras kalbėjo, tai ten yra pusė etato mūsų darbuotojo ir bendruomenė nori meno vadovo, bet mes neturime tokio žmogaus. Jei jį surastų, galbūt ir įdarbintume. Nežinau, apie kokius tris etatus ten (Traupyje) kalbama, nes mūsų rate nebuvo apie tai kalbama. Bendruomenės pirmininkė nėra kultūros darbuotoja, bažnyčia nėra kultūros įstaiga ir ten etatų nėra. Nežinau, kiek ten biblioteka turi etatų, galiu pasakyti tik apie mūsų įstaigą.

Bibliotekininkė vadovauja savo padaliniui ir ji neturėtų vadovauti kultūros centro padaliniui. Bet jeigu ji turi kompetencijų organizuoti renginius, burti žmones, bendruomenes, tai kodėl gi ne? Gali būti toks variantas. Tuomet nėra mūsų žmogaus, nėra mūsų skyriaus – biblioteka imasi to vaidmens ir organizuoja užimtumą, ugdymą, saviraišką bendruomenei. Jei yra toks žmogus, taip būti gali.

Tačiau jei yra biblioteka, ji negali būti be bibliotekininko, nors yra užsienio pavyzdžių, kur bibliotekos dirba savitarnos principu. Bet aš galvoju, kad kiekvienas turime dirbti savo darbą. Kita vertus, jei yra specialistas, kuris pagal visas funkcijas, visus veiklos prioritetus dirba tą darbą, veikia, funkcionuoja kaip ir priklauso bibliotekai, tai juk biblioteka yra žinių įstaiga, kur yra knyga, su knygomis susijusios veiklos. Žinoma, viename kaime gali būti biblioteka, kitame jos gali nebūti, nemanau, kad kas dešimt kilometrų turėtų būti biblioteka ar jos skyrius. Žmonių visur mažėja ir turėtų galvoti ir apie statistiką. Tačiau kalbant apie mūsų skyrių, manysčiau, jis turėtų būti.

Galvoju, kad vis tik žmonių mažėjimui kaimuose didžiausią įtaką turi ne kultūros veiklų tinklo mažėjimas – nebėra mokyklų, nebėra medicinos punktų, pašto skyrių – sričių, kurios žmonėms gyvenimiškai svarbios. Kultūra tai yra dūšia, žmogaus aukštesnis lygis, tai galvočiau, kad ne dėl kultūros stygiaus žmonių mažėja.“

-ANYKŠTA

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Neužmirškite pratęsti „Anykštos“ prenumeratos II-ajam šių metų ketvirčiui!

3 mėn. „Anykštos“ laikraščio prenumerata - **30 Eur** (įmonėms - 33 Eur),

3 mėn. „Anykštos“ laikraščio prenumerata 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams kainuoja **27 Eur**,

3 mėn. tik šeštadienių numerių „Anykštos“ laikraščio prenumerata - **15 Eur**.

Elektroninės versijos „Anykštos“ prenumeratos kaina yra tokia pati, kaip popierinio laikraščio. „Anykštą“ pdf formatu gausite į savo kompiuterį.

Atkreipiame dėmesį, kad **pigiausiai prenumeruoti** mūsų laikraštį galima „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29, Anykščiai) ir visuose Anykščių rajono Perlo terminaluose.

Prenumerata priimama visuose Lietuvos pašto skyriuose ar per mobilųjį laiškanešį (išsikviesti telefonu 8 700 55 400), tačiau už prenumeratos priėmimą teks sumokėti papildomą 12 proc. mokestį. Laikraštį galima užsakyti į bet kurią Lietuvos vietą. „Anykštos“ prenumeratą galima užsisakyti portale www.anyksta.lt bei prenumerata.lt. Telefonai pasiteirauti 8 686 33 036 arba 8 381 59 458.

Perlas

Algimantas Vildžiūnas: „Nesijaučiau vargšas pas dvaro poną“

Lina DAPKIENĖ

(Tęsinys. Pradžia „Anykšta“ Nr. 26, 2023-04-01).

A. Vildžiūnas brangina dailininkės Ritos Krupavičiūtės paveikslą, kuriame jis – dar vaikas – sėdi ant dabar jau nesančio akmens Pienionių dvaro tvenkinyje.

Mokyti Pirmosios Komunijos – pas kavarskietę bobutę

Algimanto senelė Anastazija paskutiniaisiais savo gyvenimo metais nusprendė, kad anūkeliui jau pats laikas priimti Pirmąją Komuniją. „Pažadėjo man nupirkti baltus marškinius ir batus. Nuvežė į Kavarską pas kažkokią šalia kapinių gyvenusią bobutę ir paliko savaitei. Vakaraus ir rytais mokydavausi poterių, o dieną, garsiai kartodamas poterius, ganiau paupyje bobutės ožką. Nežinau, ar buvau imlus, ar klebonas atlaidus, bet sėkmingai priėmiau Pirmąją Komuniją. Tiesa, baltus marškinukus paliko, o paskolintus batukus kažkam grąžino, tad ir vėl likau basas“, – atviravo A. Vildžiūnas.

Kas išliko atmintyje iš pasikeitusių laikų

Pasak Algimanto, tikra šventė vaikams būdavo rinkimai: „Sulėję pastatydavo didelį dėdės su ūsais portretą, prikabinavo raudoną vėliavą ir plakatą, grodavo muzika, o svarbiausia, atvažiuodavo ir atidarydavo bufetą, kuriame kiekvienas balsavęs galėjo nusipirkti duonos kepaliuką, konservų dėžutę ir net saldinių. Tik gaila, kad mes negalėjome balsuoti, o taip norėdavosi saldinių...“

Dar Algimantas atsimena, kad gražiai atrodėdavo pravažiuojančios gurguolės su grūdais: „Pirmame vežime būdavo raudona vėliava, kartais muzikan-

tas su armonika, gurguolę lydėdavo keli ginkluoti kareiviai. Tik mačiau, kad suaugusiems tai nepatikdavo. „Vėl „svolochiai“ paliko žmones be duonio kashnio“, – taip sakydavo.“

Partizaninis karas Pienionis aplenkė. Šalia nebuvo miškų, bet pasakojimų apie „miškinius“ ir „skrebus“ teko girdėti ir Algimantui. „Būdamas Kavarske su mama, mačiau miestelio aikštėje suguldytus nušautus „miškinius“, bet taip pat, grįždamas į Pienionis, mačiau Gegužės 1-osios gatvėje pašarvotus vyrą, moterį ir mano amžiaus berniuką, po kurio lova tąkart pasislėpusi ir likusi gyva sesutė gyvena ir šiandien. Dar nesuprasdavau, kas vyksta, bet tarp suaugusiųjų tvyrojės baimės jausmas, kalbos, kas gali ateiti dieną, kas naktį, ką išvežė ar gali išvežti, įstrigo ir man“, – atviravo vyras.

Mažėlis Algimantas kartu su Katrės Petriuku ir Stasele mėgdavo žaisti su... gyvsidabriu. „Jo iš kažkur turėjome visi. Labai patikdavo atskirus gyvsidabrio rutuliukus jungti į vieną didelį, varžytis, kiek vienas beriedantis pasigauso mažesnių. Kartais nuėidavome pas dvarą valdančio J. Šablevičiaus sūnų. Jis turėjo kelis stalo žaidimus: dėliones su kauliukais, dėžutę su spyruokle išmetamu rutuliuku, kelias gražias knygas. Kartais pas juos gaudavome net sausainių. Kažkodėl nesijautėme vargšais pas tą turtingą poną“, – kalbėjo A. Vildžiūnas.

Pasak A. Vildžiūno, Pienio-

nių tvenkinyje nestigo žuvies, bet kažkodėl žvejų nebūdavo. Vyras pasakojo, kaip jie, vaikai, bandydavo sugauti kokią žuvelę, prie išsipjauto lazdyno pririšę iš arklio uodegos surištų ašutų (plaukų) valą su sava darbiu kabliuku. Deja, sėkmė lydėdavo retai. „Labai pavydėdavome iš Kavarsko kasmet atvažiuojantiems vyrams su savo valtimis ir tinklais, kurie prisikraudavo po kelias dėžes žuvies. Man liepdavo su savo lenta plaukti kuo toliau nuo jų tinklų. Mums belikdavo tenkintis žvejyba iš tvenkinio ištekančio vandens kūdroje, kur, sudrumstę vandenį ir tampydami „kašiką“, sugaudavome visai neblogų karosiukų“, – pasakojo pašnekovas.

Į Kavarską – broliukų auginti ir pačiam mokytis

1948 m. antrą kartą ištekojo Algimanto motina. „Kažkodėl aš atsisakiau būti išsūnijamas ir keisti pavardę. Vasaromis po savaitę ar dvi viešėdavau Kaune pas mamos seserį arba jos brolių“, – pasakojo pašnekovas.

„Mamos sesuo Kazimiera gyveno Donelaičio gatvėje, netoli Karo muziejaus sodelio su skulptūromis, fontanais, patrankomis, todėl su pusbroliu Ričardu ten dažnai žaisdavome. Mano teta Kazimiera buvo religinga, ji buvo Kauno Soboro bažnyčios komiteto pirmininkė, todėl į bažnyčią dažnai vesdavosi ir mane. Prisimenu, jos miegamajame, virš lovos, kabėjo didžiulis mėnulio apšviestų kalnų fone sėdinčio Jėzaus Kristaus paveikslas. Bet kartą, rodos, per Žolinės šventę, nuo žmonių gausos, gausybės žvakių kvapų bažnyčioje nualpau, mane atgaivino šalia Soboro buvusioje milicijos blaivykloje ir mano vaikščiojimui į bažnyčią suretėjo, – šypsojosi pašnekovas ir tęsė: – O bene baisiausias viešėjimo Kaune prisiminimas, kai su teta buvome turguje ir ji paklausė dešrų pardavėjos, kodėl tokia dešrų spalva ir ar jose nėra žmogienos... Neatsimenu, ką atsakė, bet iki tol mėgstamus sumuštinis su dešra, kurių Pienionyse visai netekdavo paragauti, pas tetą nustojau valgyti.“

Būdamas vaikas dėl nuolatinio badavimo Algimantas susirgo mažakraujyste, todėl dar vieną kartą, jau turėdamas kokius 10 metų, vėl nualpo: „Šviečiant karštai saulei, per Gegužės pirmosios mitingą, Kavarsko aikštėje nualpau, taip sukeldamas

nemažą sąmyšį tarp mitingo organizatorių. Nors nemėgvau, bet teko gerti žuvų taukus.“

Pasak A. Vildžiūno, atsisveikinimas su Pienionimis buvo keistas: „1948 m. vasarą grįžtu iš viešnagės Kaune į Kavarską, nukulniuojų į Pienionis, o mūsų butas tuščias. Kaimynė sako: „išsikėlė tavo tėvai gyventi kitur“. Patarė: grįžk į Kavarską, bet Gegužės 1-osios gatvę eik ne į miestą, o atgal, keliuku į laukus. Paėjęs puskilometrį, dešinėje pamatysi namą. Ten dabar tavo tėvai gyvena. Ką gi, vėl atgal 5 kilometrus į Kavarską, suradau tą keliuką, einu drebančia širdle ir galvoju, surasiu savo mamytę ar ne. Paėjęs nuo Kavarsko vedančiu taku, pamaciau alyvų krūmuose skendintį namą. Mamos neradau, bet dar viena ten gyvenusi moteris patvirtino, kad ji čia atsikėlė“, – prisiminimais dalijosi vyras.

Kavarske prasidėjo naujas – Algimanto paauglystės – etapas. „Tas laikotarpis Pienės upelio pakrantėje, šalia buvusios elektrinės tvenkinio, buvo gal net sunkiausias mano gyvenime. Abiem tėvams dirbant visą dieną, turėjau prižiūrėti iš pradžių vieną, o vėliau ir antrą broliuką. Su jais ant kupros eidavau ir žvejoti, ir žaisti slėpynių ar spardyti kamuolį su kitais vaikais... Kai mama atsivežė antrą brolių, verkdamas pasislėpiau ir prašiau jį išvežti atgal“, – dabar tai prisiminęs juokėsi pašnekovas.

Vienas slogiausių Algimanto prisiminimų, kad būdamas 7-8 metų turėdavo pėstute ir žiemą, ir rudenį kulniuoti kokius 3 kilometrus į Kavarsko mokyklą. „Ypač būdavo baisu tamsiais rudens rytais ir vakarais eiti pro senas, jau užleistas ir neprižiūrimas, taip vadinamas „žydų kapines“. Užsidengdavau galvą ir uždusęs prabėgdavau, vis bijodamas, kad koks nors vaiduoklis manęs neįsitemptų“, – atviravo vyras.

Išsikėlęs iš Pienionių, Algimantas tęsdavo žvejybą Pienės upelyje, prie lazdos pririšęs virtuvinę šakutę. Vyras prisipažino, kad keptuvę prižvejodavo, bet rimtesniu žveju tapo atvykęs gyventi į Kavarską. „Prisimenu, man bežvejojant Šventijoje savo gamybos meškere, prie manęs priėjo kitas žvejas, laikydamas gražią bambukinę meškere. Pasiteiravo, kaip sekasi, apžiūrėjo mano meškere, padovanojo man kelis metrus valo ir 2 kabliukus, kuriuos saugojau kaip savo akį. Jei užkabindavau, brisdavau, ner-

davau į vandenį atkabinti, kad tik nenutraukčiau. O gerasis dėdė, pasirodo, buvo ilgametis Kavarsko kunigas, vėliau klebonas V. Kekys. Jo geri norai atnešė priešingus rezultatus, nes sekmadieninė žvejyba man tapo svarbesnė už Šv. Mišias bažnyčioje. Gal jausdamas dėl to kaltę, prieš keletą metų įleida į Kavarsko Šv. Jono šaltinio baseiną keliolika upėtakių, kurie kavarskiečių dosniai buvo šeriami, prižiūrimi, ypač ilgamečio seniūno A. Gansiniausko. Baseinas su upėtakiais kurį laiką buvo tapęs vienu iš traukos objektų kavarskiečiams ir svečiams“, – pasakojo pašnekovas.

Kavarsko vidurinėje mokykloje Algimantui mokslai gerai sekėsi, be to, vaikas buvo sportiškas. „Būdamas devintokas, jau žaidžiau krepšinį Kavarsko mokyklos rinktinėje. Kartą vyko rajoninė kolūkių spartakiada. Mane pakvietė žaisti už „Nugalėtojų“ kolūkį ir, kaip dalyviui, davė maitinimo talonus. Prisimenu, nuėjau tada į Kavarsko užkandinę ir už visus talonus nusipirkau gal 2 kilogramus vadinamųjų „bambonkių“, – juokėsi pašnekovas ir pridūrė: – Krepšinis Kavarske buvo populiarus. Moksleivių spartakiadose aplošdavome Širvintų, Kupiškio, net Anykščių moksleivių rinktines, o vienais metais Kavarsko krepšininkai tapo respublikinio „Valstiečių laikraščio“ taurės laimėtojai.“

Tolimesnis Pienionių dvaro likimas

Pasak A. Vildžiūno, pirmaisiais pokario metais dvaras dar nebuvo labai užleistas. Iki I-ojo pasaulinio karo Pienionių dvaro parkas buvo priskiriamas prie geriausiai prižiūrimų parkų Lietuvoje, todėl jame dar lingavo gražios tujos su šokinėjančiomis voveraitėmis, augo riešutmedžiai, maumedžiai, klevų ir liepų alėjos ir didžiausia dvaro puošmena – jį supantys didžiuliai topoliai (Berlyno tuopos). „Parko centre supulto piliakalnio papėdėje buvo apvali tamsi kūdra, į kurią bijojome net koją įkišti. Šalia išlikusio dvaro pastato buvo plytelėmis grįstas baseinas su laiptais, išlikusios kelios oranžerijos. Dar ir dabar stovi graži Šv. Marijos koplyčia. Bet viskas po truputį iro. Dvaro savininkas puikiai suprato, kad dvaras anksčiau ar vėliau bus nacionalizuotas, todėl užsiiminėjo tik žemės darbais.

(Nukelta į 6 psl.)

Dėl prasto informavimo gyventojai bijo krematoriumo kaimynystės

(Atkelta iš 1 psl.)

Praėjusį penktadienį į „Anykštos“ redakciją paskambinęs neprisistatęs vyras stebėjosi, kad Anykščių mieste, Būgos gatvėje, prasidėjo statybos, tačiau kas čia statoma, – paslaptis.

„Būgos gatvėje, priešais gyvenamuosius namus, vyksta kažkokios statybos. Niekas nei pasakė, nei parašė, kas čia bus, nei gyventojų atsiklausė. Gal čia pastatys kokį krematoriumą. Aptvertas nemažas plotelis. Kodėl man įdomu? Dėl to, kad čia anksčiau buvo žalia zona, čia jokių statybų negalėjo vykti. Čia anksčiau buvo krepšinio aikštelė. Neuždėta ant tvoros ir jokių užrašų, kad, pavyzdžiui, čia statybas finansuoja Europos Sąjunga, kada statybų pradžia, kada pabaiga. Čia nieko. Ramu“, – kalbėjo vyras.

Statybas Būgos gatvėje vykdo prieš beveik trejus metus Kurklių seniūnijos Staškūniškio kaime įkurta mažoji bendrija „Kidi“, kurios vadovas yra verslininkas iš Kauno Vytautas Romeika. „Anykštai“ susisiekius su V. Romeika, jis apie Būgos gatvėje vykdomas statybas nebuvo labai kalbus.

„Tai buvo viešinamas dalykas. Jeigu žmonės domisi, galėjo ir pasiskaityt. Ten bus keturi karkasiniai vieno aukšto poilsiniai namukai“, – lakoniškai komentavo V. Romeika.

Priminsime, kad V. Romeika prieš keletą metų Staškūniškio kaime įsigijo buvusią arklių pašto stotį ir šalimais esantį buvusios mokyklos pastatą ir ten šiuo metu plėtoja verslą.

Pernai birželį verslininkas V. Romeika lankėsi Anykščių rajono tarybos posėdyje, kalbėjo, kad Anykščių rajone mato dideles galimybes verslo

plėtrai.

„Anykštai“ susisiekius su Anykščių rajono mero pavaduotoju Dainiumi Žiogeliu ir jam papasakojus, kad Būgos gyventojai skambina į redakciją ir domisi apie jų kaimynystėje vykdomas jiems nežinomas statybas, jis kalbėjo: „Žmonės ne ten skambina. Vieni „Maximą“ griaua, nes ji stovės ant pelkės, bet kažkodėl „Maxima“ tą sklypą nupirko 2007 metais. Po 15 metų jiems kyla klausimas, kodėl čia „Maxima“ stovės? Nežinau, čia toks perdėtas žmonių reagavimas. Aš suprantu, kad gyvenus ramiai Būgos gatvėje ir visą laiką klausius paukščių, visiems iškyla klausimas, kas čia bus, nes čia bus žmonių daug, bus judėjimas.“

Pastebėjus, kad Anykščių rajono savivaldybė nepakankamai gyventojams viešina informaciją apie išnuomotuose

valstybinės žemės sklypuose vykdomas statybas, D. Žiogelis dėstė: „Aš pasistengsiu surasti statytojus ir paklausti, kodėl jie nesiviešina. Tačiau pačių statytojų reikia ir klausti, kodėl jie nesiviešina, nededa skelbimų į laikraštį. Aš nežinau, kodėl jie taip daro. Savivaldybė tikrai neturi kiekvieno besiruošiančio statyti namą, namelį ar palapinę viešinti. Na, neturi taip būti.“

Esu ne vieną statinį per gyvenimą pastatęs ir žinau, kaip su jais elgtis. Į paviešinimą niekas nepažiūri, metų metais niekam neįdomu, nuviršta tie skelbimai, o tada iškyla klausimų. O šitoje vietoje yra savininkai. Gal jie nenori tos reklamos, gal jiems nepatinka, kad čia kažkas žinotų? Jeigu tai nėra europinis projektas, savais pinigais daromas.“

Anykščių rajono mero pavaduotojas D. Žiogelis prisi-

pažino, kad ir pats negalėtų įvardinti, kas šiuo metu vyksta savivaldybės išnuomotose rekreacinės paskirties sklypuose.

„Tų sklypų yra daug. Palei kairįjį Šventosios upės taką sklypų išnuomota nemažai. Aš mintinai nesimokysiu dešimties metų istorijos“, – sakė D. Žiogelis.

Priminsime, kad Būgos g. aukciono būdu išnuomoti rekreacinės paskirties sklypą Anykščių rajono taryba nusprendė 2020 metais. Šis sklypas nuomininkui išnuomotas 80 metų laikotarpiui. Pagal nuomos sąlygas, nuomininkas savo lėšomis sklype turės įrengti inžinerinius tinklus ir parengti pastatų bei statinių techninio projekto dokumentaciją. Valstybinės žemės nuomos aukcioną vykdė VĮ Valstybės žemės fondas elektroninių aukcionų sistemoje.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Ar reikia keisti Anykščių L. ir S. Didžiulių viešosios bibliotekos pavadinimą?

Prieš dešimtmetį anykštėnai rašytojai Milda Telksnytė ir Vygandas Račkaitis Anykščių Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešajai bibliotekai perdavė savo rankraštinių archyvą, kuriame atskleidžiama kita S. Didžiulio asmenybės pusė – paaiškėjo, kad jis buvęs žiaurus savo žmonai Liudvikai, ją kankinęs. Šį pavasarį apie tai LRT KLASIKA parengė radijo laidą, kurioje, paaiškęs skandalingiems faktams, kultūrologas Vytautas Balčiūnas siūlė keisti bibliotekos pavadinimą.

Apie tai jis yra kalbėjęs ir pernai vykusiame Kultūros tarybos posėdyje. Kaip manote, reikia keisti bibliotekos pavadinimą? Gal per daug skubama įstaigoms suteikti žmonių vardus, nepasidomėjus jais daugiau?

Stagnacija: „Niekas nieko nekeis, nes gili stagnacija Anykščiuose 100 proc., ir kol vadovauja dosafininkas bibliotekai, kol muziejuje visiškai štilis, tai čia nei Balčiūno, nei Vanago, nei kitų sakomi toje laidoje argumentai nepadės. Jei jau Verbickas „Anykštoje“ Balčiūnui už tiesios sakymą grasi na teismu, tai apie pažangą kalbėti neverta. Tiesa nesvarbi ir nereikalinga, o smurtas šeimoje, pasirodo, yra Anykščiuose toleruojamas kaip norma?“

Logika: „Susikaičiuokim: memolialinius muziejus turi Biliūnas, Vienuolis, Baranauskas, Buivydaite, Didžiuliai. Didžiulių dvaras Grežionėlėse turbūt didesnis už Vienuolio namą. Tai ar negana Didžiulių muziejaus? Buivydaite tiek gerų knygų parašė, bet jos vardu daugiau niekas nepavadinta, tik muziejėlis prie Šaltupio; Vienuolis, Baranauskas, Biliūnas – klasikais, jų vardu ir muziejai, ir mokyklos.

O Sirvydui, mūsų lietuviškosios raštijos pradininkui – nulis! Tai kodėl Didžiuliams, kurie nieko iš esmės neparasė, ir muziejus, ir bibliotekos pavadinimas, o Sirvydui – nieko? Kur logika?“

Jonas: „Bibliotekos pavadinimas žiauriai per ilgas, visiškai nešiuolaikiškas, be to, mažiausiai žinomi ir mažiausiai reikšmingi literatai tapo rajono bibliotekos brendu – kažkokia nesąmonė.“

Juozas ne Juozas: „Nereikia nieko keisti. Kažkas kažkur kažkam pasakė, kad Didžiulis skriaudė žmoną. Faktai nežinia ar tikri, ar neišgalvoti. Kodėl buvo tylima tuomet, kai buvo renkamas pavadinimas bibliotekai? Kodėl tas pats V. Balčiūnas tik dabar, po tiek metų, atsibudo?“

Laimas F.: „Stanislovui Didžiuliui užtektų tos garbės, jei jam liktų memorialinė sodyba-

muziejus Griežionėlių kaime. O Anykščiuose vertėtų įamžinti iš Dabužių kilusio lietuvių raštijos pradininko Konstatino Sirvydo atminimą – „Konstatino Sirvydo biblioteka“. Taip pat gražiai skambėtų ir iš Jono Biliūno pasakos išvestas alegorinis pavadinimas – „Laimės žiburio biblioteka“.

Šalaputris: „Reikia rimtų įrodymų, dėl ko reikėtų keisti bibliotekos pavadinimą, o ne vadovautis kažkokiais nepatikimais gandai. Ar kas paskaičiavo, kiek tokie pavadinimų kaitaliojimai kainuos biudžeto lėšų?“

Skaitytoja: „Ar nėra Anykščiuose svarbesnių reikalų? Pakeitus pavadinimą, bibliotekos veikla nepasikeistų – kaip dirba, taip ir dirbtų, o pinigų pavadinimo pakeitimui tikrai nemažai reikėtų. Gal geriau už tuos pinigus naujų knygų nupirkti?“

Ane: „Skaitant komentarus

susidaro įspūdis, kad Didžiulis buvo šaunuolis, kad žmoną mušė ir kankino, tai, matyt, Anykščiuos geras tonas žmonas „padubasinti“? Muša – reiškia myli, ane? Matyt vyrams, kurie gerai lupa žmonas, yra šansų būti įamžintiems, tam turbūt ir ponias Repečkienė pritartų?“

Gyventojas: „S. Didžiulis – bibliotekininkas, knygnešys, bibliotekos kaupėjas, Konstantinas Sirvydas – kalbininkas, rašytojas teologas, filosofas, pirmojo lietuvių kalbos žodyno, darbštumo eruditas, LDK originalios lietuviškos knygos autorius. K. Sirvydas man asocijuojasi su didžiais pasaulio mąstytojais Sokratu, Platonu, Aristotelium, Nyčia. Manau, kad gal minčių buvo bibliotekininkams Anykščių bibliotekai K. Sirvydo pavadinimą suteikti, bet tikriausiai nulėmė ne reikšmingesnė asmenybė ir nuopelnai lietuvybei, bet kolegiškumas. Ar keisti pavadinimą, aš už tai, bet tą reikėjo padaryti prieš suteikiant, o dabar manau, kad šios istorinės asmenybės vardas

būtų įprasminas Anykščiuose dar labiau unikaliai objektui ar vietai. Kultūrologui gerb. Vytautui Balčiūnui sekmės.“

Senjorė skaitytoja: „Padaryti nedidelius pakitimus. Vietoj gremėzdiškų Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių vardų palikti tik vieną žodį – Didžiulių. Visa Didžiulių šeima susijusi su knygomis, spauda, žiniomis, tai nešokiruotų tas konkretus Stanislovas su savo smurtu prieš žmoną. Toks pakitimas pigiau kainuotų.“

Teisuolis: „Kvaila diskusija, ir tiek. Kažkam užkliuvo bibliotekos pavadinimas, kažkam gal koks kitas pavadinimas užklius, taip ir diskutuosim, kaitaliosim, vykdysim kažkieno užgaidas. Viskas gaudų lygyje. Reikia labai rimtų, pagrįstų argumentų, profesionalų išvadų, įrodymų. Nejaugi nebėra Anykščiuose kitokių problemų, kaip tikrai Balčiūno Vytauto samprotavimų vykdymas.“

(Kalba netaisyta – red. past.)

„Savaitgalio diskusija“ portale anyksta.lt - nuolatinė portalo rubrika. Baigiantis kiekvienai darbo savaitei kviesime skaitytojus portale anyksta.lt diskutuoti anykštėnams aktualiomis temomis, o antradieniais „Anykštoje“ spausdinsime šių diskusijų apžvalgas.

Renkame populiariausius Anykščių medikus

„Anykštos“ redakcija kartu su Anykščių pirminės sveikatos priežiūros centru pradėjo tradicinius populiariausių šių metų Anykščių medikų rinkimus.

Jūsų išrinktus populiariausius Anykščių medikus – gydytojus ir slaugytojas – „Anykštoje“ paskelbsime balandžio 29 dieną.

Populiariausių gydytojų rinkimuose po dvi padėkas sulaukė Dalia Kazlauskienė ir Valdas Macijauskas.

Po vieną padėką turi gydytojai Rolandas Jurkėnas, Virginija Pažerienė, Diana Iricijan.

Skaitytojai dėkojo slaugytojoms Rūtai Paciūnienei (dvi padėkos), Aušrai Valaitienei ir Jolitai Abraškevičienei.

Padėti savo mylimiems gydytojams ir slaugytojoms rinkti balsus galite keliais būdais – „Anykštos“ laikraštyje spausdindami mokamas padėkas (vienos padėkos kaina 15 eurų), rašydami redakcijai laiškus apie tai, kaip Jumis medikai pasirūpino, bei balsuodami internetu, portale anyksta.lt vyksiančioje apklausoje.

Kaip ir pernai, 75 proc. bal-

Šiuo metu po dvi padėkas populiariausių medikų rinkimuose turi surinkę Dalia Kazlauskienė ir Valdas Macijauskas.

sų sudarys padėkos ir laišukai „Anykštoje“, 25 proc. – balsavimas internetu.

Padėkas galima užsakyti elektroniniu paštu reklama@anyksta.lt ir su Jumis susisieks „Anykštos“ redakcijos

reklamos skyriaus darbuotoja arba atvykus į redakciją (Vilniaus g. 29, Anykščiai). Telefonai pasiteirauti: 8-381-59458; 8-686-33036.

-ANYKŠTA

Nuoširdžiai dėkoju gydytojui chirurgui Rolandui JURKĖNUI ir slaugytojai Aušrai VALAITIENEI už nuoširdų ilgametį bendravimą, rūpinimąsi, gerą žodį. Linkiu sveikatos, sėkmės ir kantrybės Jūsų darbe.

E. DANIŪNIENĖ

Nuoširdžiai dėkoju Kurklių ambulatorijos gydytojai Daliai KAZLAUSKIENEI ir slaugytojai Rūtai PACIŪNIENEI už gerą gydymą, už švelnų žodį ir patarimą.

Mykolas KEBLUS, Staškūniškio kaimas

Dėkoju Kurklių ambulatorijos gydytojai Daliai KAZLAUSKIENEI ir slaugytojai Rūtai PACIŪNIENEI už atidumą, nuoširdumą, gerą gydymą, švelnų žodį, kuris mus pagydo greičiau.

Kazė PORCIKENĖ, Staškūniškio kaimas

Anykščių tiltai

(Atkelta iš 4 psl.)

Pagrindiniai mediniai dvaro rūmai apiro, kaimiečiai beveik legaliai ardė ir kitus ūkinius pastatus - arklides, rūkyklą, spirito varyklą, o mes, vaikai, prisime nu, žaisdavome, kas pirmas su akmeniu pataikys ir sudaužys prie sodininko namelio sukrautus molinius gėlių vazonus. Parko teritorijoje pradėjo statyti gyvenamuosius namelius. Gal tik mokyklos ir dvaro, kur gyveno savininkas J. Šablevičius, pastatai buvo šiek tiek prižiūrėti, – pasakojo pašnekovas.

A. Vildžiūno teigimu, 1949 m. dvaras buvo nacionalizuotas, J. Šablevičius su šeima ištremti į Irkutską, kur ir mirė, o jo sūnus

Juozas, dukros Palmira ir Sofija 1958 m. grįžo į Lietuvą ir 2010 m. pardavė Pienionių dvarą verslininkei Birutei Venckienei (P.S. ne teisėjai iš Garliavos – pabrėžė pašnekovas). „Nacionalizavus pastatus šalia dvaro, ačiū dievui, ne pačiame dvare, buvo pradėtos statyti mašinų ir traktorių remonto dirbtuvės, kurios pirmiausia užteršė tvenkinį ir išgaišino žuvis“, – apgailestavo Algimantas.

Profesinis Algimanto kelias

Po mokslų Kavarsko vidurinėje mokykloje Algimantas baigė Kauno politechnikumą, po to – Vilniaus inžinerinės statybos institutą. 20 metų dir-

bo „Sigma“ susivienijime, pradžioje inžinieriumi-technologu, o būdamas 26-erių tapo įrankių cecho, kuriame tuo metu dirbo 500 žmonių, viršininku, vėliau – DMO (Darbo mokslinio organizavimo) skyriaus viršininku, penkerius metus dirbo „Sigma“ susivienijimo generalinio direktoriaus pavaduotoju.

Maždaug 1970 m. buvo pripažintas geriausiu Vilniaus miesto jaunuoju specialistu, kartu su kitų sovietinių respublikų atstovais apdovanotas kelionėmis į Čilę, Peru, Braziliją.

Nuo 1990 m. dirbo generalinio direktoriaus pavaduotoju pirmojoje Lietuvos užsienio kapitalo įmonėje „Minolta Trading Baltia“, užsiimančia automobilių

„Mazda“ ir „Minolta“ kopijavimo technikos bei fototechnikos prekyba. „Beje, „Minolta“ aparatu buvo atspausdinti ir padauginti Lietuvos Nepriklausomybės aktai“, – prisiminė pašnekovas ir tęsė: – Spalvinio kopijavimo aparatai buvo brangūs. Kartą į mūsų ofisą Rotušės aikštėje atėjo tuometinis Lietuvos banko vadovas R. Visokavičius su K. Liniku, atsakingu už lietuviškų pinigų įvedimą, ir paprašė padaryti kelias tuometinių „vagnorkių“ kopijas. Mes, aišku, pasistengėme... ir po savaitės gavome vyriausybės sprendimą, apmokestinantį kiekvieno aparato įvežimą 1500 dolerių ir įpareigojimą parduoti aparatus tik turintiems vietinio policijos

skyriaus leidimą. Aparatų pirkėjų, ypač iš Šiaulių miesto, žymiai sumažėjo.“

Vėliau A. Vildžiūnas įkūrė bendrovės filialus Rygoje, Taline, Minske, Kaliningrade, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Alytuje. Kelerius metus turėjo filialą ir Anykščiuose. Dabar firma vadinasi „Konica Minolta“.

„Esu apkeliavęs daug šalių, lankęsis beveik visų žemynų gražiausiose kalnuose, bet sapnuoju ir sapne dažnai skrendu tik nuo kuklaus Šventosios Pumpučių kalniuko. Esu laimingas, kad bet kada galiu aplankyti savo vaikystės vietas“, – pokalbį prieš pat savo jubiliejų baigė A. Vildžiūnas.

sprintas

Bėgimas. Gegužės 1-ąją Anykščiuose bus surengtas seniausias šalyje, jau 60-asis „Puntuko bėgimas“. Šiemet, jubiliejaus proga, greičiausiems 11 km nuotolio dalyviams įsteigta prizų, siekiančių iki 300 eurų. Visi sportininkai, pasiekę finišą, sulauks išskirtinių jubiliejinio bėgimo medalių.

Imtynės. Kovo 31 dieną Troškunuose buvo surengtas vaikų imtynių turnyras, skirtas R. Deksnui atminti. Anykščių KKSC auklėtiniai pasižymėjo iškovotais medaliais. Savo svorio kategorijoje čempionu tapo Dominykas Velėnys, antrąją vietą iškovojo Nojus Jurgutis. Bronzos medaliais džiaugėsi Pijus Paštukas ir

Daugirdas Velėnys.

Krepšinis. Anykščių „KKSC–Elmiui“ nepavyko prasibrauti į „Nostra.lt–RKL“ lygos B diviziono ketvirtfinalio etapą. Penktadienį mūsų krašto žaidėjai, palaikomi 210 žiūrovų, namuose 80:81 po dramatiškos kovos nusileido Klaipėdos „VKKM–Neptūno“ ekipai. Aštuntfinalio seriją uostamiesčio komanda laimėjo 2:0. Pirmasis ekipų mūšis Klaipėdoje buvo pasibaigęs šeimininkų pergale 81:77. Rezultatyviausiai „KKSC–Elmio“ gretose žaidė Žygimantas Žiukas, pelnęs 20 taškų ir atlikęs 6 rezultatyvius perdavimus. „KKSC–Elmis“: Ž. Žiukas 20, D. Radžiūnas (10 atk. kam.) 19, G. Žiukas ir T. Jodelis po 11, A. Andriejauskas 9, P. Mar-

tinonis 7, G. Šniukštas 3. „VKKM–Neptūnas“: K. Leščiauskas 18, J. Žiubrys 12.

Sunkioji atletika. Anykščių KKSC sunkiaatlečiai pasipuošė medaliais Marijampolėje vyku-

siam Lietuvos jaunių (U–15) čempionate. Augustas Mažeika (sv. kat. iki 38 kg) rovimu veiksmu iškėlė 23 kg sveriančią štangą, stūmimo veiksmu taip pat pasiekė gerą rezultatą (31 kg) ir užėmė

trečią vietą. Danielius Kanonovas (sv. kat. iki 55 kg) irgi džiaugėsi bronzos medaliu (išrovė 52 kg, išstūmė 67 kg štangą). Martynas Silickas tapo čempionu sv. kat. iki 81 kg (71 kg, 91 kg).

2023 m. balandžio 13 d. 10 val. šaukiamas Anykščių rajono savivaldybės tarybos 55-asis posėdis.

TARYBOS POSĖDIS VYKS ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SALĖJE.

Komitetų posėdžiai vyks:

2023 m. balandžio 11 d. (antradienį).

Biudžeto, ekonomikos ir kaimo reikalų komiteto – 10 val. III a. 304 kab.

Švietimo, kultūros, sporto ir turizmo komiteto – 11 val. I a. 110 kab.

Teisėtvarkos, jaunimo ir visuomeninių organizacijų komiteto – 13 val. III a. 304 kab.

Socialinių reikalų, sveikatos ir aplinkos apsaugos komiteto – 15 val. II a. 206 kab.

Posėdžio darbotvarkę ir sprendimų projektus galėsite rasti Anykščių rajono savivaldybės internetiniame tinklalapyje www.anyksciai.lt.

Užsak. Nr. 315

perka

Brangiai – įvairius automobilius, mikroautobusus, motociklus, tinkančius tolesnei eksploatacijai arba ardyti. Pasiima.

Mob. 8 611 77 722.

UAB „Torvisida“ brangiai – juodojo, spalvotojo metalo laužą, akumulatorius.

Vairuotojų g. 7 B, Anykščiai, dėl darbo laiko paskambinti.

Mob. 8 699 60 871,

8 622 60 349.

Nekilnojamasis turtas

Butą. Tinka suremontuotas, apleistas ar nesutvarkytas dokumentais. Domina visi variantai. Pasiūlys palankiausią kainą. Perka be paskolos. Žinantys siūlykite - už informaciją atsilygins.

Mob. 8 670 37592.

įvairūs

Statybos įmonė UAB „Litanor“ atlieka įvairius statybos darbus: karkasiniai namai, mūrijimo darbai, stogų dengimas, vidaus ir išorės apdaila.

Mob. 8 686 49 380.

Dengia stogus, skardina vėjalentes, kraigus, kaminus, kala dailylentes, montuoja lietvamzdžius, lydo bituminę dangą.

Mob. 8 671 64 859.

Meistras gamina laiptus, duris ir visų tipų baldus su drožybės elementais iš kietmedžio.

Mob. 8 615 45 845.

Informuojame žemės sklypo (kadastr. Nr. 3416/0005:26) esančio Anykščių vs., Anykščių sen., Anykščių raj. savininko P.L. paveldėtojus ar jų įgaliotus asmenis ir sklypo (kadastr. Nr. 3416/0005:427) esančio Anykščių vs., Anykščių sen., Anykščių raj. savininkę S.M. ar jos įgaliotus asmenis, kad MSK „Miško žemė“ matininkė Vita Žukauskienė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-373) šiuo metu atlieka miško sklypo (kad. Nr. 3416/0005:235), esančio Anykščių vs., Anykščių sen., Anykščių raj. ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į MSK „Miško žemė“ adresu J. Biliūno 22-3, Anykščiai, el. paštu vita@miskozeme.lt arba telefonu 8 615 52 928.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi

š a u k i u 2023 m. balandžio 20 d., 10 val. 2023–2027 m. kadencijos Anykščių rajono savivaldybės tarybos pirmąjį posėdį.

Posėdžio vieta: Anykščių rajono savivaldybė, J. Biliūno g. 23, Anykščiai, III a., 304 kabinetas.

Anykščių rajono savivaldybės (apygardos) Nr. 4 rinkimų komisijos pirmininkė Lina Pagalienė

Užsak. Nr. 315

horoskopas

AVINAS. Norėsis ieškoti teisybės, ją ginti, bet bus lengva pasiklysti prieštarinių vertinimų labirinte. Nepasikliaukite gandais.

JAUTIS. Gaudysite keistas idėjas ir galite stačia galva pulti jų įgyvendinti. Atsargiau vertinkite priemones, į kurias reikia nemažai investuoti.

DVYNIAI. Galimos permainos, problemos profesinėje veikloje, versle. Nevertėtų skubėti, ypač jei neturite rimtų sąjungininkų.

VĖŽYS. Šiuo metu per didelis optimizmas, tikėjimas kitų gera valia ar galia jums gali pakenkti. Pernelyg nepasikliauki-

te aplinkiniais.

LIŪTAS. Nesileiskite į finansines avantiūras su nepatikimais, nepatikimais asmenimis, kad ir kiek daug naudos jie žadėtų.

MERGELĖ. Gali būti, kad teks aiškintis santykius su antrąja puse arba dalykiniu partneriu dėl tų poelgių, kurių padariniai tapo akivaizdūs.

SVARSTYKLĖS. Nelengva bus susitarti dėl aktualių jums dalykų. Ruoškite svarius argumentus.

SKORPIONAS. Nesitversite savo kailyje dėl meilės ir nuotykių troškulio. Vis dėlto venkite lengvabūdiškų finansinių bei meilės avantiūrų.

Medžio apdirbimo įmonė **TIESIOGIAI PERKA MIŠKĄ** su žeme arba išsikirsti. Domina įvairūs plotai. Mob. 8 686 86 702.

PERKAME arba nuomojamės žemės ūkio paskirties žemę Kurklių, Anykščių, Gražiuvių kadastrinėse vietovėse. Perkame šiaudus. Mob. 8 687 76 191.

Utilizuoja automobilius. Superka važiuojančius ir nevažiuojančius automobilius. Išsiveža patys. Atsiskaito vietoje. Išrašo sunaikinimo pažymėjimus. **www.lkrec.lt** Mob. 8 609 31 414.

UAB „JONROKA“ NUOLAT ORGANIZUOJA:

A1, A2, A, B, BE, C, CE kategorijų vairuotojų kursų; 95 k. mokymus; B kategorijos praplėtimą (A1),

Papildomus mokymus praradusiems vairuotojų pažymėjimą arba pažeidusiems KET.

B kategoriją mokome vairuoti automobiliu automatinę pavarų dėžę.

[kursus prašome registruotis internetu, puslapyje www.jonroka.lt arba telefonu 8 657 68 156, 8 698 70127.

Kaminių įdėklai, pristatomi kaminiai.

Skarda 0,6 - 0,8 mm storio. Kaminių remontas, angų didinimas, galvutės mūrijimas, skardinimas, židinių statyba. Patirtis 20 m.

Mob.: 8 612 36 705, 8 652 37 118.

ROLETAI, ŽALIUZĖS, TINKLELIAI LANGŲ, DURŲ REMONTAS

☎ 8 646 84 454

NEMOKAMAI matuojame, konsultuojame!

Pjauna medieną pagal jūsų duotus matmenis.

Perka apvalią medieną.

Parduoda medienos atliekas.

Gamina padėklus. Galimas gaminių pristatymas.

Mob. 8 686 86 702.

parduoda**Nekilnojamasis turtas**

3 kambarių butą Svėdasų miestelio centre. Centrinis šildymas. Arti parduotuvės, gimnazija, stotelė. Mob. 8 673 92 328.

Mindaugo g. - 3 kambarių butą. Pirmas aukštas, renovuotas namas. Mob. 8 676 83 611.

Sodybą Juškonyse. Graži vieta. Mob. 8 673 92 420.

Kuras

Skaldytas malkas, statybinę medieną. Mob. 8 686 88 713.

Malkas 3 m rąsteliais. Veža 15-30 erdm. miškovežiu. Mob. 8 684 81 890.

Skaldytas malkas už gerą kainą! Mob. 8 656 01 913.

Malkas. Mob. 8 623 56 844.

Beržo briketus. Pristato ir mažais kiekiais. Mob. 8 603 01 613.

siūlo darbą

Ūkininko Juozo Banio ūkiui reikalingas fermos darbuotojas. Darbo užmokestis – nuo 800 iki 1000 Eur (neto). Mob. 8 630 00 022, 8 674 46 444.

Įmonei Kupiškėje reikalingas elektrikas ir autokrautovo vairuotojas. Mob. 8 686 73 067.

Lietuvos - Izraelio įmonė **BRANGIAI PERKA** buliukus ir telyčaites nuo 50 iki 100 kg. Jaučius, karves. Mokame 6-21%. Sveriamie el.svarstyklėmis. Tel. 8 633 6 64 17, 8 640 2 77 79

SUPERKAME KARVES, BULIUS IR TELYČIAS

„KREKENAVOS AGROFIRMOS“ Supirkeja Olga Smailienė. Mob. (8-612) 02125.

Nebrangiai beržines, alksnines malkas kaladėmis, skaldytas. Perka įvairios būklės miškus. Mob. 8 630 57 490.

Anykščių r. malkas nedidelėmis kaladėlėmis. Greitas pristatymas. Mob. 8 675 63 191.

Kita

Amonio salietrą. Pristato. Išrašo sąskaitas. Mob. 8 605 49 513.

PIGIAUSIOS MALKOS IŠ PIRMŲ RANKŲ!

Mišrios: beržas, juodalksnis, drebulė 55 Eur/erdm. Beržas 65 Eur/erdm. Skaldytos ar kaladėm - kaina vienoda. Vežame po 5,10,13 erdm. Mob. 8 600 22 488.

AKCIJA LANGAMS 45%
• DURYS
• BALKONAI
• GARAŽO VARTAI
Tel. 8 618 34 024
J. Biliūno g. 28, Anykščiai

Statybos įmonė darbu Anykščiuose ieško darbuotojų renovacijos objektuose. Atlyginimas 1000-1500 Eur į rankas (pagal išdirbį). Gali apmokėti. Mob. 8 698 19 061.

Darbas namuose! Reikalingi vynuoginių sraigų supirkėjai ir rinkėjai. Mob. 8 608 43 948.

Vilniaus g. 29, 29145 Anykščiai. Steigėjas ir leidėjas – UAB „Anykštos redakcija“.

Interneto svetainė <http://www.anyksta.lt>

El. paštas anyksta@anyksta.lt

ISSN 1392-6233. Steigimo liudijimas Nr. 046.

Vyriausioji redaktorė Gražina Šmigelskienė, mob. 8 687 25 892.

Vyr. redaktorės - direktorės pavaduotojas Rytis Kulbokas, mob. 8 679 14 241.

Portalo www.anyksta.lt redaktorius Robertas Aleksiejūnas, mob. 8 671 76 995.

Žurnalistai:

Vidmantas Šmigelskas, mob. 8 618 25 835.

Sigita Pivorienė mob. 8 623 71 239.

Kalbos redaktorė Lina Dapkienė.

Projektų vadovė Monika Leonavičienė, mob. 8 686 33 036.

Buhalterija (prenumerata), Tel. (8 381) 59 458.

Reklamos skyrius Tel. (8 381) 59 458, mob. 8 686 33 036.

Redakcija dirba: 8.00–17.00, pietų pertrauka 12.00–13.00, penktadieniais 8.00–16.00, šeštadieniais - nuo 8.30 iki 12.00 val.

Spausdino UAB „Respublikos“ spaustuvė.

Kaina 1,00 Eur.

Tiražas deklaruojamas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje tinklapyje

Tiražas 2200 egz.

Užs. Nr. 4183

Redakcija rankraščių negrąžina. Perspausdinti publikacijos arba jų dalį galima tik gavus raštišką redakcijos sutikimą. Redakcija už reklamos turinį neatsako.

Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas projektą „Anykščių tiltai“ remia 20 tūkst. eurų.

Teleloto. Žaidimas nr. 1408 Žaidimo data: 2023-04-02 Skaičiai: 08 03 02 17 31 16 54 25 61 22 36 27 04 32 11 05 09 51 44 68 07 30 20 70 40 58 62 69 41 23 55 18 33 35 45 73 10 28 71 48 (Teleloto+ pirmieji 12 kamuoliukų, keturi kampai, eilutė, įstrižainės) 66 53 29 72 46 50 37 34 63 38 (visa lentelė) Prizai Žaidimas Laimėjimas Laimėtojų skaičius Užbraukus visą lentelę 23554.00€ 1 Užbraukus įstrižaines 24.00€ 378 Užbraukus eilutę 4.00€ 8101 Užbraukus keturis kampus 2.00€ 14717 Papildomi prizai Bilietas Prizas 002*278 500 Eurų 0183060 Automobilis Nissan Qashqai 022*865 Pakvietimas į TV studiją 005*138 Pakvietimas į TV studiją 020*070 Pakvietimas į TV studiją

vardadieniai

šiandien

Izidorius, Algaudas, Eglė, Ambraziejus.

balandžio 5 d.

Krescencija, Vincentas, Zenius, Rimvydas, Žygintė, Zenonas, Irena.

balandžio 6 d.

Celestinas, Daugirutis, Dagnė, Žintautė, Gerardas.

balandžio 7 d.

Minvydas, Kantautė, Hermanas, Donata.**mėnulis****balandžio 4 d. - priešpilis, balandžio 5-7 - pilnatis.****anekdotas**

Mama klausia dukters:

- Dukrele, o kur visos bandelės?

- Nežinau, bet daugiau taip nedarysiu...

Gydytojas sako pacientui:

- Man sunku nustatyti diagnozę. Tikriausiai tai alkoholizmas.

- Gerai, gydytojau. Aš ateisiu, kai jūs būsite blaivas.

Amerikietis atvažiavo į Londoną. Nuisamde gidą, pradėjo pažindintis su architektūra. Tačiau greitai jam atsibodo.

- Klausyk drauguži, kodėl pas jus čia viskas taip smulku? Pas mus, Amerikoje, šitas pastatas būtų dešimt kart didesnis...

- Savaime aišku, sere, - juk tai psichiatrinė ligoninė!

Vėlus vakaras. Tėvai pagavo savo sūnų, kuris su dideliu prožektorium norėjo išeiti iš namų.

- O kur tu išeini? - klausia tėvas.

- Į pasimatymą, - atsako sūnus.

- Cha, kai aš eidavau į pasimatymus, man nereikėdavo prožektoriaus, - pasišaipė tėvas.

- Ir pažiūrėk, ką išsirinkai.

oras

Kiaulių nuotyčiai Butėnų šalyje

Vatinukėmis pasirėdę, guminiiais batais avintys skerdikai „lietlempėmis“ degina – „juodina“ paškerstos kiaulės kūną.

Nuotr. Iš Izidoriaus GIRČIO lobyno

(Atkelta iš 3 psl.)

Laikas... ir skerdikas

Kuomet jau Kalėdos nebetoli, vyras su žmona pasitaria ir nusprendžia, kad jau laikas. Prieš Velykas įprastai skersdavo antrą, jau didesnę, lašininę kiaulę.

Laikas pasikviesti skerdiką. Narsų, supratingą, tinkamą šitam atsakingam darbui vyrą, kurį pasistengdavo pamaloninti vos atėjusį – jei ima, tai dėl drąsos prieš žygį tautelę įpilti.

Tarpukario spaudoje buvo rašoma apie humanišką kiaulio paskerdimo būdą: pirmiausia plaktuko ar kirvio pinties smūgiu į galvą apsuvaiginti, o jau tada durti į širdį, ramiai nuleisti kraują jukai. Elena Žvirblytė Valuntienė prisimindavo, kai dar kaimas buvo ulyčioje, kai skersti kiaulio susirinkdavo bent keli vyrai. Gal nieko ne nutuokiantį gyvulį užkeldavo ant suoloelio, brizgulu susukdavo, suverždavo nosį, tvirtai laikydavo, o skerdikas patogiai smeigdavo peiliu. Besigalaujančio gyvulio nepaleisdavo, po žaizda pakišdavo puodą, po to terlą, tekindavo kraują, kad nei lašelis veltui nenuptų. Iš to kraujo, jį sumaišę su kruopomis visą savaite, o gal ir ilgiau virdavo kraujinius vėdarus bei juką.

Mūsų laikais kraują retai kur surinkdavo, nebevertino.

Tad ir skerdimo kultūra pasikeitė. Paršą stengdavosi išvaryti iš tvartuko nesukeliant jam didesnio jaudulio. Nors taip neįprastai iš šilto mygio į lauką išgintas jausdavosi keistai. Dar verždavo ir ant kojos virvele užnerta kilpa, o jei imdavo spyriotis, tai vyrai jį užguldavo rūščiai stumti. O tuomet, tuoj už slenkščio ar dar tolėliau,

kiaulaitį pargriaudavo, prispausdavo, praskėsdavo, tvirtai suimdavo pirmutines kojas, o skerdikas netikėtai smeigdavo peilio geležtę. Į krūtinę, tuoj po kaire koją, ten kur spurda širdis. Peniukšlis klaikiai sužvigdavo, kartais tas mirties klyksmas užsitęsdavo, tačiau vyrai paleisdavo savo auką. Ji kapstydavosi ant žemės, kol pagaliau nurimdavo. Pasilikdavo sustingusi ant balto sniego po greitai tirštėjančio tamsiai raudono kraujo valka.

Peniukšlio skerdimą vaizdelyje „Nei šis nei tas“ vaizdžiai aprašė svėdasiškis, lietuvių literatūros klasikas kan. Juozas Tumas-Vaižgantas. Pagrindinis herojus – visiems pabodęs, gerai prieš lemties dieną nupenėtas jokišų veislės penkiametis kuilis Kniustas. Pamatęs ateinant kelis vyrus, nieko blogo neįtardamas, manė, kad anie ruošiasi tvartą mėžti, šviežių šiaudų pakratyti, kad paršui gulėti smagiau būtų. Tačiau buvo iš migio grubiai ištemptas ir nudurtas. „Dilgt į pat širdį, kraujas pliūpt kaip iš švirkšto ir plaka, plaka jį, į dubenį pagaudama, – o, kad tave, – ta pati jo šerikė piemenė...“ Pajutęs artėjančią galą, kiaulis klastingai spyrė ir baisingai sumušė ar net sulaužė šeimininkui koją.

Svilinimas

Išleidusį paskutinį kvapą paršiuką, po menkos pertraukėlės, imdavosi svilinti. Buvo laikas, kai šerius nudegindavo apdėję gerasis ruginio kūlio šiaudais ir juos padegę, nuolat pridėdami naujų kuokštų ir tuo pačiu skutinėdami peiliais. Donelaitis poemoje „Metai“ aprašė, kaip lietuvininkams svilinant kiaulę dūmai aukštai į dangų, herojiškai, net iki pat žvaigždžių

sūkuriuodami kildavo. Tuoj po karo būdavo sukonstravę tokias svilinimo „mašinkas“, lovelyje kūrendavo kaladėles, ranka sukamu ventiliatoriumi nukreipdavo liepsną į kiaulės kūną. Kaip tas įtaisas veikdavo, galutinai ir neišsiaiškinau.

Mano atmenamais laikais kiaules svilindavo kaitrinėmis lempomis – „lietlempėmis“. Jas naudodavo ir prižiūrėdami motorus, įvairią techniką, kuomet reikėdavo pakaitinti ar užšalus atšildyti. Tas benziniui degant liepsną genantis įtaisas dažnai užspringdavo, nedegdavo. Užsikimšdavo kanalas, jį krapštydavo dratuke, ieškodavo kitokių priežasčių. Būdavo, pakaitinus kai kurios „lietlempės“ imdavo be kliūčių veikti. Šiaip taip nusvilindavo, peiliu apskusdavo, po to nudegindavo ir, sudrėkinę skudurą, verdančiu vandeniu, mikliai iki baltumo peiliu nukusdavo kiaulės kūną. Tuomet nurėždavo galvą ir ją guldavo į sniego pusnį.

Dorojimas

Prarėždavo pilvą, tiesiog mikliai kaip antklodę nurengdavo riebalais siūbuojančią paūdrę. Tuomet versdavo į „baleiką“ šonu žarnas, į kibirą su šaltu vandeniu merkdavo plaučius, išimdavo ir kepenis, širdį dar žvilgtelėję, kaip į ją pataikyta peiliu, ar didelės žaizdos reikėjo gyvulio mirčiai. Pagal kasos formą nuspėdavo artimiausių mėnesių orą. Magiškas, visus savo ritualais apstulbindavęs skerdikas iš krūtinės ląstos pasisemdavo kraujo ir su didžiu apetitu išgerdavo. Nustebusius patikindavo, kad tas šiltas kraujas labai naudingas sveikatai. Pašalinę kraują, krūtinės ląstą išplaudavo, skudurėliu iššluosdydavo. Tuomet skerdikas iš-

pjaudavo kumpius, nupjaudavo iš pakaklės paūdres ir į keturias ar net šešias paltis suraižydavo lašinius.

Žarnas išvalydavo nuo išmatų, nors kiaulis apdairiai nebebuvo bent pusdienį penimas, po to išplaudavo, išversdavo, išskusdavo, kad būtų plonos. Pūslelių atveždavo iš mėsos kombinato, dar kur nors suorganizuodavo bent dešimtį kilogramų jautienos. Kad pamaišytų, dešros gardesnės būtų. Rupiai primaldavo ar pripjaustydavo lašinukų. Įdėdavo pipirų, laurų lapelių, smulkiai pjaustyto česnako. Druskos taikydavo bent po trisdešimt gramų į kilogramą. Dar dėl mėsos rausvumo įberdavo bent šaukštą valgomosios salietros.

Gardėsių gamyba

Mėsos paruošimo vakaras nusitęsavo iki vidurnakčio ar dar tolimesnės vėlumos. Kaip koks vakarėlis. Įsitraukdavo visi gebantys – vaikai mala mėsą, lupa ir pjausto česnakus, o jau dėti pūsleles, dešras imdavosi augesni, labiau suprantantys, kantresni. Į marles ar sunėšiotas moteriškas kojines būdavo susukami gabalai pačios geriausios liesos mėsos, kumpių.

Tuo pat metu iš storo medžio išskobtame lovyje būdavo sūdomi lašiniai ir kumpiai. Jie, kaip ir dešros bei kitos paminėtos gėrybės, gabenamos į pirtį „vindijimui“ – rūkymui. Sukabinamos palubėje ant kartelių, sudedamos ant sukaltų kopėčių. Užkuriama krosnis ir kūrenama drėgnais alksniais, tokie dega lėtai ir skleidžia daug kvapnaus dūmo, bebaigiant rūkyti dedama kadagio – bus gardesnis kvapas. Stengiamasi mėsą persmelkti šaltu dūmu, stengiamasi, kad neimtų varvėti riebalai. Dešroms, pūslelėms pakakdavo kokių penkių dienų smilkymo, o štai lašinius rūkydavo keliomis dienomis ilgėliau. Ypatingai gardžios plonytės dešros, jos nuimamos nuo kartelės traškiai lūždavo, o burnoje tiesiog tirpdavo ir, rodėsi, nieko gardesnio pasaulyje nesurasi...

„Ak jūs, kiaulės, geriausias dienas man suėdėt. Tai ir aukite sau į kumpius, suvarys jus Europa į pačią ilgiausią dešrą nuo Žuvėliškių ligi Lamanšo...“

Taip rašo poetas Marcelijus Martinaitis Kukučio pamoksle kiaulėms.

P.S. Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas yra pasakęs, kad jam patinka kiaulės. Nes, katinai į žmogų žiūri iš aukšto, šuo pernelyg nusižeminęs, o kiaulė – kaip į lygų sau.